

Fronta, mobilizator delovnih množic

Frontni plan Velike Nedelje za leto 1949

Vel. Nedelja, februarja 1949. Naš krajevni odbor OF je sprejel predloge naših članov množičnih organizacij za delo članov v letu 1949 ter izdelal sledeči plan:

1. V Veliki Nedelji, Sodincih in Trgovišču bomo ustanovili frontne kotičke. Za študij se bomo posluževali tukajšnje knjižnice, ki obsega 600 knjig. Pomagali si bomo z izposojenim radio aparatom. Frontne kotičke bomo imeli do dovršitve

Zadružnega doma v stari soli, v Trgovišču pa se bo nadaljeval že ustanovljeni frontni kotiček v gasilskem domu. Člani fronte iz Trgovišča bodo nabavili radio. Za frontni kotiček v Sodincih stala mala knjižnica in radio že na razpolago.

2. Z vzgladnim delom in prepričevanjem bomo pokazali pot v Osvobodilno fronto tistim domačinom, ki se doslej še niso vključili.

3. Organizirali bomo članstvo k dograditvi prosvetne dvorane v Zadružnem domu že do 1. maja t. l. Nudili bomo to svojih članih pomoč pri ustanovitvi zadružne ekonomije.

4. Prevzeli bomo iniciativo za sklicanje in izvedbo občnega zbora Kmetijske zadruge, ker upravni odbor obstoja le na papirju. Zbrali bomo predloga za novi upravni odbor Kmetoze.

S tem bodo naši člani OF izvršili dej. sprememb na naši vasi, ki jih predvideva plan OF.

Fronta, voditelj delovnega tekmovanja...

Sesterže, jan. 1949. Predstavniki množičnih organizacij našega področja smo na januarskem sestanku t. l. preverili predloge članov množičnih organizacij za 1949 in sprejeli plan:

1. Letošnje delo množice našega kraja bomo usmerili na udarniško delo za popravilo cest in druge akcije;

2. Nečlanom OF bomo prikazovali pot v frontne organizacije;

3. Svoje obveze poročanja o doseganju plana in plačevanja članarine bomo izvajali pravočasno;

4. Uvedli bomo dvakratni mesečni študij;

5. Sestanke članov OF bomo sklicevali enkrat mesečno;

6. Z množično agitacijo bomo pospeševali tempo in uspešnost akcij oddaje kmečkih pridelkov.

Na koncu sestanka so pomoči potrebni člani OF prejeli od predsednice APZ tov. Kolenko Matilde nakaznice za čevlje.

in Skupnega kongresa SKOJ-a in LMJ.

10. Ustanovili bomo pevski zbor.

11. Organizirali bomo 3 izlete.

12. Na mladinske akcije bomo poslali 3 mladince.

13. Ustanovili bomo fizikulturno društvo.

Da si bomo izvolili zavedno in delovno vodstvo mladinskega aktiva, že vršimo priprave. Volitve bomo izvedli do 20. febr. 1949.

V svojem vodstvu hočemo imeti mladince, neustrašne, predane in skromne sinove naših delovnih ljudi, ki se borijo za zgraditev socialistične družbe tudi v naši vasi.

(Nadaljevanje s 1. strani)

4. Za zaposlitev v industriji bomo pritegnili 3 mladince.

5. V izobraževalni tečaj bomo zajeli 60 mladincev.

6. Pri gradnji zadružnega doma bomo opravili 10.000 prostovoljnih ur.

7. Ustanovili bomo delovno četo, ki bo štela 30 mladincev.

8. Igralska skupina bo izvedla pet prireditev, od tega eno prireditev že v predkongresnem tekmovanju.

9. Do IV. kongresa LMS, t. j. do 6. aprila t. l., bomo preštudirali referate in sklepe IV. kongresa SKOJ-a

Investicijska delavnost OLO-Ptuj v letu 1948

Ne oziraje se na pomanjkljive izkušnje in objektivne težave, ki so obstojale v letu 1948 pri izvajanju plana gradenj in nabave najrazličnejšega inventarja ter opreme, smemo z zadovoljstvom ugotoviti, da je OLO Ptuj izpolnil ta plan 95%-no.

Skupnih investicij je bilo izvršenih za znesek 28.757.000 din. K temu pristoje: 5.871.000 din, kolikor je okrajni ljudski odbor plačal v letu 1948 za dela, izvršena v letih 1945—1947. S tem dodatnim zneskom so bile financirane neporavnane investicije lokalnih podjetij, ki so se na ta način asanirala in vskladila z okrajnim petletnim planom.

Od uporabljenih 28.757.000 din je šlo 12.897.000 ali 45% za takzvano kapitalno izgradnjo, 15.860.000 ali 55% pa za družbeni standard. Ta porazdelitev nam dokazuje, da polaga tudi OLO Ptuj v skladu s splošnimi smernicami okrajnega petletnega plana vso skrb v investicije, ki neposredno boljšajo življenje delovnega ljudstva. Ta porazdelitev nam dokazuje, da je plan kapitalne izgradnje bil izvršen 92%-no, plan druž. standarda pa 98%-no.

Najvažnejši objekti kapitalne izgradnje so bili: elektrifikacija: 707.000 din (izpolnitev plana 98%), izgradnja (adaptacija) barvarne v Ptujju na Ormoški cesti za znesek 1.060.000 din (90%), odkup in izgradnja opreme v Janeževicah 1.750.000 din (100%), nabava plemenske živine: 200.000 din (77%), izgradnja okr. podjetja za promet z vinom: 985.000 din (100%) in vzdrževanje okrajnih cest za znesek 3.794.000 din (91%).

Za nekatere objekte družbenega standarda smo porabili: pri izgradnji vodovodne stanice v Skorbi pri Ptujju in rezervirjev na Panorami 1.419.000 din (izpolnitev plana 100%), za dokončno obnovo Mladike v Ptujju 4.360.000 din samo v letu 1948 (101%), za gradnjo šole na Selah (začetek del) 250.000 din (50%), za obnovo gimnazije Ptuj, dijaških domov Ormož in Ptuj ter nekaterih osnov-

nih šol v okraju skupno 870.000 din (98%), za izgradnjo doma in šole za učence v gospodarstvu v Ptujju 650.000 din (144%) in končno ureditev otroškega oddelka v bolnici Ptuj 299.000 din (100% plana).

Investicije 1948 (28.757.000 din), kakor tudi dela iz prejšnjih let (5.871.000 din) v skupnem znesku 34.628.000 din so se financirale iz proračunskih sredstev (8.205.000 din ali 24%), iz dolgoročnih, investicijskih kreditov pri DIB-u v Mariboru (8.569.000 din ali 25%) in iz lastnih sredstev (17.854.000 din ali 51%). Znano vam je, da predstavljajo ta lastna sredstva OLO-ja Ptuj dobike iz lokalnih podjetij. Iz tega posnemamo dve silno važni stvari:

1. dobički iz delavnosti lokalnih podjetij v našem socialističnem gospodarstvu ne gredo več v žepo manjših, lokalnih kapitalistov, temveč se načrtno uporabljajo za izboljšanje življenja vsega delovnega ljudstva.

2. Lokalna podjetja se z nemajhnimi napor, delno celo šele po intervenciji finančnega poverništva do konca leta 1948 plačala ne samo akumulacije iz leta 1948, temveč tudi vse zaostanke iz prejšnjih let in tako ogromno doprinesla k 95%-ni izvršitvi okrajnega investicijskega plana. Našim gradbenim delavcem in tehničnemu osebju pri Ogradu Ptuj (upravnik tov. Tominc Vladimir) in pri Upravi za regulacije in melioracije rek v Ptujju (upravnik tov. Cvahte Anton) je iz lastne izkušnje znano, da je zahtevala izvršitev prednjih nalog od njih mnogo naporov, volje in samopremagovanje. V zelo neugodnih vremenskih pogojih so vztrajali in premagovali pogosto samoiniciativno težave v materialnem oziru in tako omogočili izvedbo vseh teh investicij.

Z izkušnjami iz leta 1948 bomo letos ohranili lanski delovni polet in ga stopnjevali, tako, da bomo tudi ob koncu leta 1949 upravičeni našemu ljudstvu sporočiti: »Plan 1949 smo izpolnili stodostno.«

O sindikalni podružnici št. 3 in „Ogradu“

Gradbeno podjetje »Ograd« v Ptujju opravlja s svojimi delavci in uslužbenci temelje naloge OLO v Ptujju na področju izgradnje vasi in mesta. S svojo storilnostjo ustvarja vire akumulacije ter možnost izboljšanja gnotnega in kulturnega življenja delovnega ljudstva na področju našega okraja.

Obnova »Mladike« v Ptujju je v letu 1948, zahtevala od delovnega kolektiva »Ograda« mnogo ljudskih naporov, časa in materiala, predno je bilo poslopie končno 31. X. 1948. svečano izročeno v uporabo. Opravljena dela na šoli v Naračah in Selah, domu onemoglih v Doronovi, dveh tovarniških objektih v Majšperku, strojni lopi opekarne v Janževicah, 15 pitališč za svinje ter manjših popravilnih, so vidni uspehi delavcev in tehničnega osebja »Ograda«.

Zraven izvrševanja osnovnih nalog pa so »Ogradovci« kot člani lastne sindikalne podružnice nudili delovno in materialno ter strokovno pomoč akcijam za gradnjo zadružnih domov v ptujskem okraju.

Kot večina gradbenih podjetij črpa tudi »Ograd« svojo delovno silo iz vrst kmetijskih delavcev-brezzemljašev ter malih in srednjih posestnikov bližnjih in oddaljenih vasi v okolici Ptujja, ki so po večini nekvalificirani ali priložni v gradbeni stroki. Ker se sami premalo zanimajo za doseg kvalifikacij, se gmotno stanje pri mnogih ne more znatno izboljšati. Zaradi tega gledajo osnovo v svojem maloposelnem življenju, mesto, da bi ga smatrali kot dodatek k

dohodkom iz svojega družbeno storitvenega udeleževanja. Temu primerno je pri nekaterih tudi sindikalno udeleževanje.

Zavedni del delavcev in uslužbencev je začel izpolnjevati obvezo sindikalne podružnice za 1949, s katero je postavljen cilj zgraditve obratnega skladišča in garaž, nad katerima bo sindikalna dvorana z odrom nad 120 sedeži in sejno sobo, ki bo obenem služila kot čitalnica. Prvo prostovoljno delo je bilo opravljeno 21. januarja t. l.

Po obsegu članstva sindikalne podružnice bi morala podružnica »Ograd« zavzeti boljše mesto, kar pa onemogoča deloma velik delovni kompleks in razsejanost delovnih moči, zaradi česar ni lahko zajemati vsega članstva na sestanke in skupne delovne akcije.

Ob koncu leta 1948 so imeli mnogi delavci še 15—40% neizčrpanih kart za tekstilne proizvode. Razna manjša nakazila blaga po OSS v Ptujju niso mogla zadovoljiti velikega števila potrebnih reflektantov, tem manj pa zadnji razpored tekstilij, ki je omogočil skupno nabavo 12 metrov blaga in 100 komadov otroških kopic. Ob teh okoliščinah sindikalni sestanki ne morejo priti do kulturno-prosvetnega dela in razredno ideološkega izgrajevanja, ker ostajajo na višini reševanja ekonomskih vprašanj.

V letu 1949 bo potrebno z ozirom na dosedanje izkušnje in direktivne govore tov. Tita na skupščini FLR in II. kongresu KP Srbije posvečati osebnemu življenju delavcev več pozornosti. Skrbeti

bo treba za njihove osnovne življenjske potrebe in iskati pogoje, da se bodo v svojih obratih počutili kot doma.

Most ali zadružni dom?

Tržec, jan. 1949. Volivci s področja našega KLO smo na zboru v januarju t. l. predlagali, da bi najprej zgradili betonski most čez Poljskavo v Sp. Tržcu. To bi mnogo pomagalo predvsem posestnikom, da ne bi v zimi vodili čez potok živine. S tem se je mnogo živine pokvarilo. Predlog ni prodir, ker nas je bilo na sestanku samo 26 volivcev. Ostali volivci bodo brezdomno dali prednost zadružnemu domu, ki bo v pomoč ljudem, da ne bodo pozimi čakali na spomlad in si z zaostalostjo kvarili veselo do življenja, pomagali pa bodo tudi pri gradnji mostu.

Kruh iz ptujskih mestnih pekarn

V mestnih parnih pekarnah smo spekli v lanskem letu za sindikalne menze v Ptujju in Strnišču, za kuhinje gostinskih Mestnih podjetij, Dijaški dom, razne tečaje, prireditve in privatne potrošnike dnevno povprečno 2000—2500 kilogramov kruha. Nalogo preskrbovanja Ptujja in Strnišča s kruhom je vršila prvotno naša pekarna št. 1 (ob mostu), v poletju 1948 pa sta nam bili iz privatnega sektorja pritegnjeni še pekarni na Sp. Bregu (Korošec) in na Ormoški cesti (Kozel).

Strokovno in upravno ter prodajno delo nas opravlja 13 moških in 7 ženskih moči, ki smo vključeni v Sindikalni podružnici živilskih delavcev in nameščencev.

Rešujemo se zaostalosti

Škropljenje iz letal

Z gospodarskim letalstvom bo letos v Jugoslaviji poškrabljenih 45.000 ha gozdov. Lani je bilo v 13 dneh poškrabljenih 2526 ha gozdov, ki jih je ograjal gozdni mrčes.

Kmetijska raziskovanja

Srbski kmetijski raziskovalni zavodi proučujejo okrog 4000 novih vrst krompirja. Med drugim so dognali, da je v prvi polovici aprila sajena kuruza za 30% rodnejša.

Strojno sajenje krompirja

V osiješki livarni so v izdelavi stroji za sajenje krompirja. Načrt za tovrstne stroje je izdelal novator znanstvenega zavoda za mehaniziranje poljedelstva v Ljubljani tov. Stanko Perljavenj.

Prispevek za dvig sadjarstva

Delavsko nameščenška potrošniška zadruga v Ptujju je dala svoj prispevek za dvig sadjarstva v ptujskem okraju v znesku din 260.490.69 Kmetijskemu odseku Okrajnega ljudskega odbora v Ptujju. Nabava škropiva proti drevesnemu kaparju in drugega materiala bo veliko pripomoglo pri odstranjevanju naravnih težav za dvig in izboljšanje sadjearstva v našem okraju.

Fototehnika

Sindikalne organizacije, zainteresirajte svoje člane za Fotokrožek v Ptujju. Prijave sprejema pisarna Avtomoto društva v Ptujju.

Okrajno avtoprevoznništvo v Ptujju in njegove usluge

Ptuj, februarja 1949. V vseh okrajnih gospodarskih akcijah, kjer je šlo za hitrost in prevoze, je naše okrajno podjetje v letu 1948 s tovornimi avtomobili opravilo nešteto uslug Fronti, Kmetozam ter drugim ustanovam in podjetjem. V prahu in blatu o ostajali sledovi koles naših avtomobilov. Nad 115.000 km je ostalo za nami. Pridelek polj, vinogradov, sadovnjakov, živinoreje, proizvodni podjetji, premost, drva, kamenje, pesek in drugo so nam natovarjali in iztovarjali delavci podjetij, uslužbenci Kmetoz, frontni prostovoljci in drugi. Pri mnogih delih pa je bilo treba čakati... Ko so bili vozovi pravočasno na mestu, druge ni bilo začeto ali pa je obtičalo. Vedno znova smo morali pojašnjevati, da nismo zadovoljni z opravičilom čakanja: »Saj gre na naš račun«. Ne zadovoljujemo se z odškodnino za izgubljeni čas. Naš cilj je čas storilnosti, ne pa izgubljeni čas. Spoznali smo nešteto napak, ki so trpale našo potrepeljivost. Nepriljubljeni tovori, premalu ljudi za natovarjanje, nepriljubljena skladišča, nespre-

no izogibanje na cesti, naročila za »takoj« in ure dolga čakanja, vožnja brez obojestranskih tovorov itd. so pojavi, ki so sovražniki uspehov v našem prevozništvu. Gledam, po podatkih, kdo je dosegel več ton (kilometrov, manj defektov in več prihranjenega benzina). Naši s smradom benzina prepojeni šoferji Podbreznik Konrad, Mikulac Jože, Bezjak Stanko, Prelog Konrad in drugi so stalno za volanom. Mnogi opoldne sedajo k obedu, ko smo mi še na cesti. Drugi sladko spijo, ko trgajo naši motorji nočno tišino.

Z delom smo se uveljavili. Stevilo vozov našega voznega parka se večja. Počasi dosluhuje mehanizem, kamenje trga gume, kabli popuščajo... Popravljamo si soroti in zopet vozimo.

Letos začnemo znova. Stare izkušnje na voznjah nam koristijo pri novih nalogah. Zopet se pripravljamo na spopad z birokratsko počasnostjo, proti pojavom zavlačevanja in zadrževanja našega prevoznništva.

Pomoč zadružnim članom

Dolena, januar 1949. Upravni odbor naše Kmetijske zadruge je na seji januarja letos sklenil, da bo ustanovljen odsek za mizarstvo. Prostor za to je že najet in pripravljen. Za poslovodjo je sprejet izkušen mizar tov. Merkuš Adalbert.

Na prihodnjem občnem zboru bo

mo med drugim obravnavali tudi vprašanje čevljarske in krojaške delavnice.

Tako bo naša zadruga lahko tudi z obrtnimi storitvami pomagala drugarjem, da jim ne bo treba prositi privatnikov za včasih precenjevane usluge...

Odkupni uspehi Kmetijske zadruge v Budini

Budina, febr. 1949. Naša Kmetijska zadruga ter zadrugi v Krčevini in Turnišču so odkupile v letu 1948 na področju MLO Ptuj od zasebnih kmetijskih gospodarstev nad 262 ton krompirja, 19 ton kuruze, 17 ton pšenice, 14 ton rži

in 65 ton sladkorne pese. V tem niso vračunane količine družbenih kmetijskih gospodarstev. S strani Frontnih organizacij mesta in vasi je bila pri odkupu dana znatna pomoč za politično in organizacijsko predpripravo.

Ovire pri odkupnih akcijah so povzročali špekulanti

Vsakoletno začnemo kmetovalci z delom na naših njivah in travnikih ter v gozdovih. Izvršujemo neštete težke del in odpravljamo vsemogoče ovire, da bi dosegli čim večji uspeh našega dela. Po delu pa si zapisujemo eno in drugo.

Po osvoboditvi smo se prepričali o tem, da je potrebno zapisovati in sproti javljati vse spremembe pri zemeljskih površinah in o posevkih krajevnemu odboru. Z zapisnimi podatki smo si pomagali za lažji pregled nad domačim gospodarstvom, od raznih popisih pa smo s točnimi podatki pomagali pri delu svojim ljudem v frontnih organizacijah in krajevnem odboru. Veselilo nas je, ko pri raznih akcijah pri nas ni bilo zamud in ko smo se z našimi funkcionarji v dobrem razhajali. Gotovo smo ustvarili drugačen vtis s pomočjo pri d.l.u. kakor pri hišah, kjer je bilo treba iz poedinca vleči nesigurne in nepopolne podatke, jih potem proverjati, voditi kontrolne komisije in gledati razburjene navivce, ki za svojo nevednostjo skrivajo svoje premoženje. Pri odkupih so se nam predpis spreminjali največ ravno zato, ker so poindci s svojo nesigurnostjo ustvarili pri organih oblasti nezaupanje tudi v naše točne podatke.

Naši krajevni funkcionarji radi vpisujejo vse spremembe, ki jih sproti javljamo, ker se sami borijo proti nepravilnostim, ki jih včasih silijo, da morajo delati cele noči. Svojih odbornikov nimamo za to, da bi odgovarjali za malomarne in špekulante, temveč zato, da bodo pomagali nam malim in srednjim kmetom uživati zaščito države pred izkoriščanjem.

Tudi letos se bodo izvajale popisne in odkupne akcije. Tokrat ne bomo več dopustili, da bi ustvarjali zmedo v naših vaseh skrivajući posevke. Po resničnih površinah in vrstah posevkov bomo dali svoje prijave, nakar bo obracun obvez za vsakogar točen. Če se bo še kdo poskušal delati neumnega, da ne ve, koliko ima premoženja, mu bomo mali in srednji kmetje pokazali, kje se končajo naše parcele in začnejo njihove...

Pri letošnjih odkupih bomo dokazali odkupnim organom in funkcionarjem, kdo se na naših vaseh zavestno vključuje v plansko gospodarstvo.

Promet s krompirjem odprt

Po obvestilu MTP v Ljubljani je ukinjena zapora prometa s krompirjem za tiste pridelovalce krompirja, ki so izpolnili obveze kontrahiranja ali predpise.

Iz pis. MTP.

Obvestilo

Kmetijska zadruga Nova vas-Markovci bo imela 13. februarja t. l. ob 8. uri svoj redni občni zbor.

S pravočasnim plačilom naročnine pomagajte širiti ljudski tisk.

Ko prečitaš ta list, ga ponudi še sosedu!

Učijo se obnašanja v socialistični družbi

Medvedce, febr. 1949. Kmetje iz naše vasi Lamberger Stefan, Goljat Marija, Peršuh Franc, oba Medved Simona, Sagadin Simon in Napast Ludvik so bili letos januarja kaznovani s strani IO OLO Ptuj na plačilo denarne kazni, ki znaša skupno din 185.000. Od tega odpade na Lamberger Jožeta in Goljat Marijo din 70.000, na Medved Simona in Sagadin Simona din 40.000, ostale pa na ostale.

Dne 28. jan. 1949 so se zagovarjali pred IO OLO v Ptujju zaradi iz-

mikanja obvezni oddaji kuruze. Hoteli so se opravičiti z izgovori na slab pridelek, mokro letino in drugo. V Ptujju so se imeli priliko spoznati tudi z večjimi gruntarji iz Dragonje vasi, Starošinc in Slovenskih gorci, ki so bili kaznovani na plačilo din 170.000.

Ker večina naših velikih kmetov kaže svojo nespravljalnost z naporji delavcev, malih in srednjih kmetov, jih je pač treba naučiti socialističnega obnašanja...

Naselitev Ptujja

Ob koncu leta 1948 je živelo na področju MLO Ptujja 3358 prijavljenih oseb moškega in 4307 ženskega spola. Število prebivalcev ptujškega področja se je od leta 1947 na 1948 povečalo samo za 121 oseb.

Na Hajdini se izobražujemo

Hajdina, febr. 1949. Uprava naše osnovne šole je organizirala v januarju t. l. večerni izobraževalni tečaj, ki se

vrši 3krat na teden po 4 ure. Predavanja so iz kmetijstva, zadružništva, slovensčine, zgodovine in racunstva. Dolej je obiskovalo ta tečaj največ mladostnikov iz Skorbe in Gerečje vasi. Iz naše vasi obiskujejo tečaj samo 4 mladinci. Najbrže se ostali ne zavedajo, da je duševna zaostalost in neizobraženost neizprosno sovražnik naših ljudi.

Sporočajte uredništvu želje in pripombe naših bralcev!